

عبدالله ذکوان عالم بقراءات بود، فرا گرفت قرائت عبدالله بن عامر الیحصبی را
عرضاً از ایوب بن تمیم التیمی، و ایوب فرا گرفته بود از یحیی بن الحارث الذماری و یحیی
از ابن عامر .

ابن ذکوان کتاب کریم را بر علی بن حمزة الکسانی هم قرائت کرد هنگامی که
کسانی بشام آمد .

عبدالله ذکوان روایت کرده است حروف قرآن را سماعاً از اسحاق المسیبی
از نافع .

ایوب بن تمیم عبدالله بن ذکوان را در دمشق بجای خود گذاشت به اقرء . ابو ذرعه
میگفت : نبود در حجاز و شام و مصر و عراق و خراسان اقرء از ابن ذکوان در
روزگار خودش .

ابن ذکوان در گذشت در روز دوشنبه دوشنبه مانده از ماه شوال سال ۲۴۲ هجری
در روزگار ولایت متوکل . هر کس را هفتم شوال هم گفته اند .
هشام بن عمار

ابوالمظفری هشام بن عمار بن نصیر بن میسرۃ بن ابی الولید السلمی دمشقی .
هشام قاضی دمشق و امام دمشقیان و محدث و مفتی کشور شام بود .

هشام بسال ۱۵۳ هجری در روزگار ولایت منصور بجهان آمد . او فاضلی علامه
و واسع الروایه و بی اندازه فصیح و بلیغ بود . عبوان گوید شنیدم از هشام که میگفت :
من يك خطبه را در بیست سال اعادت نکردم .

هشام بن عمار فرا گرفت قرائتها را عرضاً از بسیاری از مشایخ : و اخذ کرد قرائت
عبدالله بن عامر الیحصبی را از ایوب بن تمیم التیمی، ایوب فرا گرفته بود از یحیی بن الحارث
الذماری و یحیی از ابن عامر .

ابوعلی احمد بن محمد بن الاصفهانی المعمری گفت پس از ایوب بن تمیم امامت در
قرائت رسید به هشام بن عمار و ابن ذکوان . و هشام نامی و مشهور بود بفضل و علم و
فصاحت و درایت .

هشام را کبر سن و صحت عقل و درای روزی گشت . طلاب علم از اطراف کشور

های اسلامی بسوی او رحلت میکردند برای فراگرفتن قرائت و حدیث.

درگذشت هشام بن عمار بسال ۲۴۴ یا ۴۵۵ هجری؛ درروزگار ولایت متوکل

۳ - عبدالله بن کثیر

ابوسعید عبدالله بن کثیر بن عمر بن عبدالله بن زازان بن فروزان بن هرمزالمکی الداری مولی عمر بن علقمة الکنانی. - دار، شاخه‌می ازقبیله لخم است.

عبدالله بن کثیر ازبزرگان علماء و قراء و محدثین تابعین است. عبدالله ایرانی نژاد وزاده سپاهیانی است که انوشیروان شاهنشاه ساسانی ایران با کشتی به یمن کسبل داشت که حبشیان را از آن کشور برانند.

عبدالله کثیر ۴۵ هجری، درروزگار ولایت معاویه. درمکه مکرمه زاد. مردی بلند بالا، تنومند، گندم گون و همیشه چشم بود. موی سروروش را بحناء یا صفره خضاب میکرد؛ سکینه و وقاری داشت.

عبدالله کثیر منسوب بداربن است و هو موضع الطیب، چه او عطار بود. اسمعی گفته است: الداری الذی لایبرح فی داره ولا یطلب معاش. - والاول اصح.
عبدالله کثیر قرائت را فراگرفت از عبدالله بن السائب المخزومی صاحب رسول خدای (ابن سائب ازابی بن کعب و عمر بن الخطاب فراگرفته بود و آن دوازدهمیر) و از مجاهد بن جبر (مجاهد بن جبر ازابی بن کعب) و از درباس مولی عبدالله بن عباس (درباس از مولای خود ابن عباس و او ازابی بن کعب و زید بن ثابت).

عبدالله کثیر از طبقه دوم تابعین است. او قاری حرم و امام اهل مکه در قرائت وقاضی و پیشوای جماعت بود؛ مجاهد علی گویند: لم یزل عبدالله بن کثیر الامام المجتمع علیه فی القراءه بمکه حتی مات.

عبدالله کثیر دریافت درمکه مکرمه از اصحاب رسول خدای ابو ایوب الانصاری و انس بن مالک و عبدالله بن الزبیر و از بزرگان تابعین مجاهد بن جبر و طاوس بن کيسان و درباس مولی ابن عباس را و استماع حدیث کرده است از ایشان.

درگذشت عبدالله بن کثیر درمکه بسال ۱۲۰ هجری؛ درروزگار ولایت هشام بن عبدالملک، روایت کرده اند قرائت عبدالله بن کثیر را قنبل و بزوی

(بزی)

ابوالحسین احمد بن محمد بن عبدالله بن القاسم بن نافع ابی بزة بشار القاری البزی
المکی و يقال ان نافماً هو ابو بزة .

احمد بن محمد البزی مقری مکه مکرمه و مؤذن مسجد الحرام و استادی محقق
و ضابطی متقن بود . بزی نسبت بسوی بزه است که پدر پنجمش بوده بزی ایرانی نژاد
است . اهوازی گفت : ابو بزه که بزی منسوب بدوست بشار نام داشته ؛ ایرانی و از مردم
همدان بوده بدست سائب بن ابی السائب المخزومی اسلام آورده است .
بزی بسال ۱۷۰ هجری ، در آغاز ولایت هارون الرشید ، بجهان آمد .

بزی قرائت کرد بر پدرش محمد و بر عبدالله بن زیاد و عکرمه بن سلیمان و وهب
بن واضح . فرا گرفتند قرائت را از بزی گروه بسیاری : اسحاق بن محمد الخزاعی ،
حسن بن الحباب ، احمد بن فرح ؛ ابو عبدالرحمان بن عبدالله بن علی ، ابو جعفر محمد بن
عبدالله اللهبیان و دیگران .

بزی قرائت عبدالله بن کثیر را روایت کرده است از اسماعیل بن عبدالقسط و عبد
القسط از عکرمه و عکرمه از شبل بن عباد و اسماعیل بن عبدالله بن قسطنطین و آن دو از
ابن کثیر . قنبل هم از بزی قرائت را روایت کرده است .

بزی محدثی نقه بود ؛ روایت حدیث کرده اند از او ابو بکر احمد بن عمید بن
ابی عاصم النبیل ؛ یحیی بن محمد بن صاعد ، محمد بن علی بن زید الصایغ و احمد بن مقاتل
احمد بن محمد البزی در گذشت در مکه مکرمه بسال ۲۴۰ هجری ؛ در روزگار
ولایت متوکل . او هفتاد سال در جهان زیست . مؤلف تذکرة القراءه مرک بزی را به
سال ۲۵۰ ، در هشتاد سالگی نبشته است .

قنبل

ابو عمرو محمد بن عبدالرحمان بن خالد بن سعید بن خریجه المخزومی (بالولاء)
الملقب بقنبل . محمد بن عبدالرحمان مکی معروف بقنبل مقری حرم و شیخ القراء
حجاز بود .

قنبل بسال ۱۹۵ هجری در روزگار ولایت محمد امین بجهان آمده است . در

سبب ملقب شدنش بقنبل خلاف کرده اند: گفته اند ناهش قنبل، او از خانه می بوده است در مکه که اهل آن خانه را قنبله می گفته اند، قنبل نام دارومی است که او بکار می برده برای دردی که داشته و چون از آن دارو بسیار بکار میبرد شناخته شد بقنبلای و رفته رفته باه برای تخفیف افتاد...

قنبل فرا گرفت قرائت را عرضاً از احمد بن محمد بن عون النبالی و او قنبل را خلیفه خود ساخت در قیام بقرائت و اقراء در مکه. منتهی گشت به قنبل ریاست قرائت در حجاز و مردم رحلت می کردند بسوی او از کشورهای اسلامی.

روایت کرده است قنبل قرائت عبدالله بن کثیر را از احمد بن محمد بن عون القواس و قواس از وهب بن واضح و وهب از اسماعیل بن عبدالقسط و اسماعیل از شبلی بن عباد و از معروف و این دو از ابن کثیر.

ابو عبدالله القصاع گفت: قنبل رئیس شرطه بود در مکه زیرا که این منصب داده نمیشد در حرم مگر بمردی از اهل فضل و صلاح، لیکن ما بآئیه من الحدود و الاحکام علی صواب. برای اینکه حدود و احکام را از روی صواب براند. و قنبل را برای علم و صلاحش باین کار گماشتند. قنبل چون سالمند و شکسته شد اقراء را ترک گفت، پیش از مرگش بهفت یاده سال.

در گذشت قنبل بسال ۲۹۱ هجری در مکه مکرمه، در روز کار ولایت مستکفی مرگش را بسال ۲۹۶ هم گفته اند.

۳ - عاصم بن ابی النجود

ابو بکر عاصم بن ابی النجود بهدله الاسدی (بالولاء) الکوفی الحنط مؤلی بنی - جذیمه بن مالک بن نصر بن قعین بن اسد گفته شده است: ابوالنجود نام پدرش بوده و بهدله نام مادرش. گفته اند: ابی النجود عبدالله نام داشته - نجود هی حمارة الوحشیه التي لاتحمل.

عاصم بن ابی النجود از اعلام تابعین و مشارالیه در قرائت و شیخ الاقراء کشور عراق بود. بعاصم منتهی گشت ریاست قرائت در کوفه پس از ابو عبد الرحمان السلی